

székelő bíróságok magyar állampolgárokkal szemben a perbeli biztosíték tekintetében más szabályokat lennének hivatva alkalmazni, mint a fent közölt általános szabályokat. (50.094/1924. I. M. sz., Igazságügyi Közlöny, XXXIII. 11. sz.)

Ebből következik, hogy az I. és II. alatt felsorolt államok polgára, ha Magyarországon perel, perbeli biztosíték adására köteles.

M. A.

Probate, Divorce, And Admiralty Division, tehát Hagyatéki, Házassági Bontóper- és Tengerészeti Bíróság néven különálló működést fejt ki az angol törvényszékek egy-egy osztálya s minden bizonnyal jogtörténeti okok azok, melyek ezen ügyeknek a többi polgári pertől különálló s egy csoportban való kezelését a brit jogéletben ma is indokolják. Jellemző az angol joggyakorlatra s az általános felfogásra, hogy sokkal gyakoribb a házasságnak házasságtörés alapján való birói felbontása, mint pl. nálunk, hol a bíróság tudvalevőleg a legritkább esetben állapítja a HT. 76. §-át mint bontó okot, hanem helyett többnyire a 80 §. a) pontját alkalmazza. Bizonyítás szempontjából érdekes eset e tekintetben Partington v. Partington Atkinson ügy, melyben felperes házasságtörés címén kérte a kötelék felbontását és, miként ez az angol perjog szerint szükséges, perbe vonta alperes tettestársát is. Ez a másodrendű alperes azután elutasítani, kérte felperesnek az alperes vétkességének kimondására irányuló kérelmét és pedig azon az alapon, hogy felperesről már egy előző ítélet megállapította, hogy — ama régebbi perben másodrendű alperesi minőségben — maga is házasságtörést követett el s ezen cselekményével már korábban okot adott a vétkesnek nyilvánításra. Horridge, kiváló londoni válóperes bíró, gondos mérlegelés után úgy döntött, hogy a becsatolt ítéletet bizonyítékul elfogadta ugyan, de egyben kimondta, hogy miután az a jelenlegi felperesnek egy korábbi, harmadik személyekkel szemben lefolyt perében kelt, jelen perben „inter partes” per-döntőnek nem tekinthető, felperesnek jogában áll azt forma szerint tagadni, ez esetben újabb bizonyítás szükséges, ellenbizonyítás pedig megengedhető. Sőt, az esetre, hogy felperes a tagadásra és az ellenbizonyításra nem vállalkoznék, a bíróság már előre nyilatkozattételre hívja fel a Korona-Ügyészséget (King's Proctor).

Orosz pénzüzetek fiókjainak Angliában való tovább működése.

Az orosz tanácsköztársaságnak *de jure* való elismerése az angol kereskedelmi jogi élet terén is érezeti már — nem éppen kellemes — hatását. Orosz pénzüzetek Angliában működő fiókjainak jogai és kötelezettségei körül, jelentékeny perértékkel bíró jogviták fejlődnek, miután ezeknek a bankoknak orosz földön működött főintézeteit a tanácskormány, ismeretes rendeleteivel, megszüntette és vagyonukat elkobozta, illetve állami tulajdonná tette. Természetes, hogy az Angliában levő fiókok követelési ellen alpereseik nem mulasztják el azt a kifogást érvényesíteni, hogy az illető főintézet megszűnván, a fiók vezetőségének nincs joga sem a főintézet, sem a saját nevében perelni. Figyelemre méltók a Lordok Házának: Russian Commercial And Industrial Bank v. Comptoir D'Escompte de Mulhouse and Others ügyben, továbbá Banque Inter-

nationale De Commerce De Petrograd v. Goukassow ügyben újabban 1924. július 22-én hozott döntései; e magas testület mindkét esetben elvi jelentőségű határozatban, kiváló brit és orosz jogász-szakértők meghallgatása után, a vonatkozó szovjet-kormányzati rendeletek és egyéb intézkedések beható vizsgálata és ismertetése mellett mondta ki, hogy: I. ezen rendeletek és intézkedések, amennyiben az illető cégek megszüntetését kimondják is, általános tartalmuknál és beállításuknál fogva politikai jellegű nyilatkozatoknak, nem pedig az egyes jogi személyek konkrét és tényleges megszüntetésére vagy felszámolására vonatkozó intézkedéseknek tekintendők; II. hogy az illető orosz társaságok külföldi fiókja e rendelkezések folytán ipso jure megszüntetettnek és a fiókok vezetőségének felhatalmazása végetértnek nem tekintendő. Amiből következik, hogy utóbbiaknak megfelelő jogalap esetén, továbbra is módjukban áll, mint jogi személyek képviselőinek, perben fellépni. A két fentidézett per közül az első esetben azt is kimondotta a Felsőház, hogy alperes, aki a szóban lévő pétervári bank londoni fiókjától a nála ott letétbe helyezett zárolt kötvényeket saját (alperes) indokolt felszólítására megkapta és átvette, már ezen tényénél fogva lemondottnak tekintendő minden oly kifogás érvényesítéséről, mellyel az illető pénzügyintézet jogi létezését vagy a fiók vezetőségének perviteli jogosultságát kétségbe vonhatná; következik ebből, hogy köteles neki a kötvényekért járó szerződészerű ellenértéket megfizetni.

„Moots“ **Ügyvédi próbatárgyalások.** Az angol jogélet az ügyvédképzés és az ügyvédi egyesülések terén egészen speciális és nagyon szerteágazó fejlődést mutat. Újabban ismét sokat foglalkoznak a brit jogászok és pedig már is gyakorlati eredménnyel, a „Moots“, vagyis tanulmányi próbatárgyalások, nyilvános viták ősrégi szokásának felelevenítésével. Ügyvédjelöltek s képzett joghallgatók ügyvédi és bírói szerepekben, teljesen ünnepélyes formák közt, aktuális vagy másként különleges érdekű jogesetek nyilvános tárgyalását folytatják le, melyen valamely kiválóbb bíró vagy ügyvéd elnököl, sőt gyakran a Lordok Házának, mint legfelsőbb bíróságnak valamely jóakaratu tagja vállalja ezen „jogi lovagi tornák“ vezetését. Az angol jogászai közvélemény szerint a „Moots“ intézménye a modern viszonyok közt is kitűnően beválik és nagy mértékben hozzájárul az amugy is elsőrangú angol ügyvédképzés színvonalának emeléséhez.

A jugoszláv bírói gyakorlatból. I. Az 1894 : XXXI. törvénycikk a Magyarországtól elszakított területen továbbra is érvényben maradt. Fölvetődött az a kérdés, hogy a Vajdaságban — így nevezik a magyar jogterületet — a volt szerb királyság alattvalói között kötött házasságra fennáll-e a kötelező polgári házasság szabálya. Az adott esetben felperes annak megállapítását kérte, hogy közte és alperes közt házasság nem kötött, mert csupán a subotica-i görögkeleti lelkész eskette őket össze, megelőző polgári házasságkötés nélkül. Az elsőbíróság a keresetet elutasította a szent synodus körirata alapján, amely az ilyen kötést érvényes házasságkötésnek jelentette ki.